

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۱۲/۲۰

ژباړن: رناگل اریوبزی

هغه پش چې موزې يې په پښوکړې

لیکوني اور اتولونکي:

Brüder Grimm

یوه ژرند یگړي درې زامن، یوه ژرنده، یو خر او یو پش درلود؛ زامنو به یې ژرنده څرخوله، خره به غلي دانې راوړې او اوږه به یې له ژرندې بیرته وړل او پش به په ژرنده کې مورکان نیول. کله چې ژرندېگړی مړ شو، نو میراث یې درې واورو ترخپل منځ وویش، مشر ژرنده تر لاسه کړه، دوهم زوی یې خراو دریم ته نور څه پاتې نشول پش یې په برخه ورسید. نوځکه ډیر خواشینۍ او له ځان سره یې وویل چې، «ما ته خو ترټولو خراب شی را په برخه شو، مشر ورور به مې ژرنده څرخوي، دوهم ورور به مې په خره سپور گرځي، اوزه به په دې پش څه وکړم؟ بڼه به داوي چې ځان ته دده له پوسته یوه جوړه لاس مغان جوړکړم، نور نوڅیره تر وخت تیره ده.» پش چې په ټول هغه څه پوه شو، چې دژرنديگړي کشر زوی وویل، نوناره یې کړه، «اوره! ته دې ته اړ نه یې، چې ما ووژني او له پوسته مې ځان ته د پوستکي یوه جوړه خراب لاس مغان جوړکړي، ما ته د یوې جوړې موزو دجوړولو پته وکړه، تر څو دباندي ووتلی شم، او دخلکو په منځ کې ځان ښکاره کړم، بیا به په بیره له تاسره مرسته وشي.» د ژرندېگړي زوی دې ته حیران شو، چې پش داسې خبرې وکړي، خو داچې په دې وخت کې یو موچې پرلار تیریده، نو ور ناره یې کړه، له ځان سره یې نښاسه، او د پش دپښو په اندازه یې یوه جوړې موزې په جوړې کړې. کله چې وزگار شول، پش موزې په پښو کړې، یو جوال یې راواخیست، دهغه تل یې له دانو ډک کړ، او په سر یې د تار مزی وړ پورې کړ، چې جوال په راکښ کېدلی شو، بیا یې جوال پر شا واچوه او په دوو پښو روان شو، دانسان په څیر، له دروازی ووت. داوخت په هیواد کې یوه پاچا حکومت کاوه، چې د زرکو له غوښو یې ډیر خوند اخیست: خو ستونځه داوه، چې هیڅ په لاس نه ورتلی، هسی خو ټول ځنگل تری ډک و، خو له خطرې دومره وپریږدې، چې دهیڅ ښکاری په لاس نه ورتلی. پش په دې پوهیده او د بڼه - چل - په فکر کې و؛ کله چې دې ځنگل ته لاړ شو، دجوال - خوله - یې خلاسه کړه، دانې یې خورې وړې کړې، مزی یې په وښو کې واچوه او د کتاری تر شایې پورې وغځاوه، هلته یې ځان هم پټ کړ، غلچکي شواو کمبڼ یې ونيو. زرکوپه بیرې وړ مندی کړې، دانې یې بیاموندې او یو په بل پسې یې په جوال کې مښو کې وهل پیل کړل، کله چې یو بڼه شمېر جوال ته ور دننه شوی، پش مزی راکښ کړ، وړ منډه یې کړه او ورمیرونه یې ورتاو کړل؛ بیا یې جوال په شا کړ او نیغ په نیغه دپاچا دقصر په لور روان شو. سا تونکې ناره کړه: «ودرېزه! چر ته ځی.» پش لندځواب ورکړ، «پاچا ته.» - «ته لیونی یې، یو پش وپاچاته؟» یوه بل ورته وویل، «پرېږده چې لاړ شی، ډیر ځله د پاچا زړه له بیکاری تنگ وی، کېدای شی چې پش یې په غوریدا او چټیاو خوشاله کړي.» کله چې پش د پاچا حضور ته ورغی، په ډیر درناوی یې وویل: «زما خاوند، نواب، دلته یې یواوړد او ددرناوی ورنوم واخیست، تاسی معظم پاچاته دزړه له کومې اطاعت او درناوی کوی، اودا زرکې یې درته رالیږلی دی، چې ده په لومه - دام - کې نیولی وی،» پاچا دې ښکلو او څربو زرکو ته حیران پاتې شو، له خوشالی په ځان نه پوهیده، او پش ته یې امر وکړ چې له خزانی په جوال کې دومره سره زر واچوه چې وړلی یې شی:

«دابه دې خاوند ته ور وړی او زما له خوا به دده ددالی له پاره ډیره مننه تر ی وکړي.»

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

ډژرنډېگري زوی په کور کې د کرکي تر څنگ ناست و، سړيې پر لاس تکبه کړی او په دې سوچ کې ډوب و، چې وروستی شته يې د پش په موزو ولگول، او هغه به ددې په بدل کې څه ورته راوړلی شي. په دې وخت کې پش را ننوت، جوال يې له شا را وغورځاوه، خوله يې خلاسه کړه او سره زر يې ډژرنډېگري په وړاندې ترې راټوی کړل: «دادي دموزو په بدل کې دې يو څه تر لاسه کړل، پاچا هم سلا مونه درته وايي او ډيره مننه درنه کوي.» ژرنډېگري دې شتمني ته خوښ و، بيله دې چې پوه شي، چې دا پېښه په څه ډول وشوه. خو پش د موزو دايستلو په وخت کې هر څه ورته بيان کړل، بيا يې وويل:

«ته اوس پوره پېسي لري، خو دايې بايد پای نه وي، زه سبا ته بيا خپلې موزې په پښو کوم، ته بايد لا نور هم شتمن شي، ما پاچا ته وويل، چې ته يو نواب يي.»

پش بله ورځ، لکه څنگه چې يې ويلي و، موزې په پښو کړې او بيا په ښکار پسي لاړشو، پاچا ته يې پرېمانه ښکار راوړ، هره ورځ په دې ډول تيرېده، او پش هره ورځ سره زر کور ته راوړل، دې يوازنی کس و چې پر پاچا دومره گران شو، چې په قصر کې ازاد، هر چېرې يې چې زړه غوښتل، تلې - او راتلې شو. يو ځل پش دپاچا په پخلنځي کې دداس تر څنگ ولاړ او ځان يې تودا وه، چې په دې وخت کې گاديوان راغی او کنځلې يې کولې، «خدای دې وکړي چې پاچا او شهزادگی دجلاد په لاس ورشي! ما غوښتل چې رستوران ته لاړشم او يو ځل يوڅه وچېښم او ډيرو لويه وکړم، خو مجبور يم چې دوی بحري ته په چکر بوزم.» کله چې پش دا واوريد، په چالاکي کورته لاړ او څښتن ته يې وويل: «که ته غواړی چې يو نواب او بدای شي، نو راځه زما سره له کوره بحري ته راووزه او پکې ولامه.» ژرنډېگري نه پوهيده، چې په دې هکله څه ووايي، خو دپش يې ومنل او ور سره روان شو، جامي يې وايستلې، لوڅ لغز شو او اوبو ته يې ور ودانگل. پش دده جامي راواخيستی، چرته لری يې پورې او په پټ ځای کې يې کېښودې، له دې کاره لا سم نه و وزگار شوی، چې پاچا په گادي کې راغی؛ ورسره سم پش په لوړ آواز زړه سوزونکي چېغی او زاری پيل کړې:

«آخ! تر هر چا مهربانه پاچا! دا زما خاوند، دې په بحري کې لمبيده، چې يوغل راغی او د ده جامي يې چې، دوچې په څنډه يې کېښودلې وې، غلا کړې، اوس ښاغلي نواب په اوبو کې دی او نشي را وتلی، که ډير پکې پا تې شي، نوساره به يې ووهی او مړ به شي.» پاچا چې دا واوريد، د دريدو امر يې وکړ او دخپلو سړيوڅخه يې يو تن بيرته وليږه، چې دپاچا له جامو نه يوجور راوړي. اوس نو ښاغلي نواب تر ټولو ښکلې جامي واغوستی، او داچې په پاچاپه دې سبب هم گران و، چې په گمان يې زرکې دده له خوا ورته والی کېدې، نو په گادي کې يې له ځان سره کېښاوه. شهزادگی هم په دې کار خاوبدې نه شوه، ځکه نواب ځوان اوښکلې و، او د دې سم دم خوښ شو. پش تر دوی دمخه ولاړ او يوه څرخای ته ورسيد، چرته چې تر سلو زياتو خلکو واښه ريل. پش تر ی وپوښتل چې، «ای خلکو! دا دچا څرخای دي؟» دوی وويل، «د لوی جادوگر.» پش وويل، «واوری، اوس به دې ځای ته پاچا راشی، که يې وپوښتل، چې داد چا څرخای دي، نو ورته ووايي چې د نواب دي؛ که داسې ونه کړي نو پاچا به مو په وهلو وهلو ووژني.» تر دې وروسته پش نور هم وړاندې لاړ او د کر پراخي ځمکې ته ورسيد، چې دهیچا له نظره نه وه وتلی، هلته تر دوو سوو زيات خلک ولاړ وو او لوی يې کاوه. «ای خلکو، داغلي دانې دچا دي؟» - «دجادوگر.» «واوری، اوس پاچا له دې ځايه تيریږي، که وپوښتی چې دا دانې دچادې، نو تاسی ځواب ورکړي چې دنواب دي؛ او که داسې ونه کړي په وهلو به ووژل شي.» - پش بلاخره يوه ښکلې ځنکل ته ورسيد، هلته تر دوو سوو زيات خلک ولاړ وو، دخیري لويې ونې يې رنگولی او لرگي کولې. - «ای خلکو، دا ځنکل دچا دي؟» - «د جادوگر.» - «غور ونیسی، همداسو پاچا دلته راځی، که وپوښتی چې دا ځنکل دچا دي، ځواب ورکړي:

چې دنواب دي؛ او که داسې ونه کړي، نو ټول به ووژل شي.» پش نور هم وړاندې لاړ، خلکو تر شا پسي کتل، ځکه دې حيرانونکي ښکارېده، اودا چې موزې يې په پښو دانسان په شان روان و، خلک ترې وډار شول. دې ژر د جادو گر قصر ته ورسيد، په ډار ورننوت او په مخکې يې ودرید. جادوگر دحقارت په سترگه ور وکتل او ويې پوښته چې څه غواړی. پش دده احترام په ځای کړ او بيا يې وويل: «اوریدلی مې دي چې ته له ځانه هر هغه ژوی جوړولی شي چې زړه دې وغواړی، که سپی وي، گينډ اوکه ليوه وي، په دې زه هم باور لرم، خو له ځانه فيل جوړول راته له سره ناممکن ښکاري، نوځکه راغلم چې دا په ستر گو ووينم او يقين تر لاسه کړم.» جادوگر په وياړ وويل چې، «دا راته يو کوچنی شي دی»، او په همدې شيبې کې فيل ترې جوړشو. «دادير ډير لوی کار دي، خو آيا يو زمری هم له ځانه جوړولی شي؟» - جادو گر وويل چې، «دا هم څه نه دي»، ور سره سم دپش په وړاندې يوز مری ودرید. پش ځان په ډار واچوه او نارې يې کړه: «دا دباور او منلو وړ نه دي، داسې څه مې په خوب او خيال کې هم نه دي ليدلی، خو تر ټولو او تر هر څه لويه - حيرانتيا - به دداوي، چې که ته له ځانه يو کوچنی حيوان، لکه مورک، هم جوړکړای شي، ښکاره ده چې ته دنری دبل هر جادو گر پرته ډير څه کولی شي، خو دا کار به ستا له وسه يوڅه لوړ وي.» جا دو گر، چې خوړو ستاينو خوښ اونرم کړ، وويل چې: «هو! گرانه پشکه، داهم کولی شم.» او دمورک په څير يې په

کوټه کې هره خوا توپونه پیل کړل. پش ور پسې شو په یوه توپ یې را ونيو او ویې خور. پاچا نواب او شهزادګی سره چکر ته دوام ورکړ، اولوی څر ځای ته راوړسید، ده وپوښتل، «دا وابنه دچا دی؟» لکه څنګه چې پش امر ورت ته کړې و، ټولو په یوه خوله وویل چې، «د ښاغلي نواب دی.» پاچا وویل چې، تاسو، ښاغلي نواب، دلته یوه بڼه ښکلی ټوټه ځمکه لری.» تردې وروسته دغلي پراخی ځمکې ته ورغلل. «ای خلکو! داغلي دچا دی.» – «دښاغلي نواب دی.» – «آی! ښاغلیه نوابه! پراخی، ښکلی ځمکې!»، ر پسې ځنګل ته راوړسیدل او پاچا بیا وپوښتل:

«ای خلکو! دا لرګي دچادي» خلکو په یوه خوله وویل چې. «د نواب» پاچا نور هم حیران شو او ویې ویل: «ښاغلي نواب! تاسی یو ډیر شتمن سړی یاست، باور نه کوم چې، زه دې داسې ښکلی ځنګل ولرم.» بلاخره قصر ته را وړ سیدل، پش پاس په زینه ولاړ و، کله چې ګاډی ښکته ودریده راټوپ یې کړ، دروازه یې خلاصه کړه او ویې ویل: «عالیقدر پاچا، تاسی زما دځاوند قصر ته راوړسیدی، داویار به نواب دده په ټول ژوند کې نیکمرغه کړی،» پاچا را کوز شو، او دې ښکلی ودانې ته، چې څه ناڅه دده تر قصر لویه او ښکلی وه، حیران پاتې شو. نواب شهزاد ګی په زینه دسالون په لور روانه کړه، چې پکې سره زراو اصلی قیمتې ډبرې ځلیدی. شهزادګی نواب ته په نامه شوه، او کله چې پاچا مرشو، دې پاچا شو، او دموزو پش یې لومړی وزیر.